

POSTANOWIENIE

5 sierpnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Góra-Błaszczkowska

na posiedzeniu niejawnym 5 sierpnia 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa K. T. i Ł. B. - wspólników spółki cywilnej „V.”
przeciwko T. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej K. T. i Ł. B. - wspólników spółki cywilnej „V.”
od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu
z 31 marca 2023 r., I AGa 173/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od K. T. i Ł. B. – wspólników spółki cywilnej „V.”
na rzecz T. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
w W. kwoty 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych
z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za
czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego
postanowienia pozwanej do dnia zapłaty tytułem kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 1 marca 2022 r. Sąd Okręgowy w Legnicy oddalił powództwo K. K. i Ł. B. wspólników spółki cywilnej „V.” w W. o zasądzenie od T. sp. z o.o. w W. na ich rzecz solidarnie kwoty 84 000 zł wraz z odsetkami ustawowymi oraz orzekł

o kosztach procesu. Wyrokiem z 31 marca 2023 r. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu oddalił apelację powodów oraz orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego.

Powodowie wnieśli skargę kasacyjną od tego wyroku, zaskarżając go w całości. Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, podnosząc, że jest ona oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 punkt 4 k.p.c.). Zdaniem Skarżącego, oczywista zasadność skargi kasacyjnej widoczna jest już *prima facie* po pierwszej lekturze uzasadnienia zaskarżonego wyroku, ponieważ w sprawie doszło do nieuprawnionego odwrócenia ciężaru dowodzenia prawdziwości dokumentu prywatnego, wbrew jednoznacznej dyspozycji art. 253 k.p.c. i wbrew ostatecznym wnioskom opinii biegłego grafologa. Sporny dokument, stanowiący aneks nr 3 z dnia 30 sierpnia 2017 r., miał przesądzające znaczenie dla ustalenia wysokości dziennej stawki kary umownej. Pozwana zakwestionowała podpis swojego reprezentanta na ww. dokumencie, a w myśl art. 253 k.p.c. winna udowodnić, że zawarte w tym aneksie oświadczenie od niej nie pochodzi. Sąd Apelacyjny zignorował główny wniosek opinii biegłego (tj. pozytywną weryfikację podpisu), powielając w tym zakresie uchybienie Sądu Okręgowego i dokonał samodzielnej oceny prawdziwości aneksu nr 3 uznając go za dokument nieistniejący, a następnie ustalenia te podsumował wnioskiem, iż to Powodowie (Skarżący) nie udowodnili prawdziwości spornego aneksu.

Pozwana wniosła o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest kwalifikowanym środkiem prawnym, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a leżącymi w interesie powszechnym. Rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno służyć ochronie obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania oraz zapewniać jednolitość orzecznictwa sądowego w takich sprawach, w których możliwe jest dokonanie zasadniczej wykładni przepisu prawa, mającej walor generalny i abstrakcyjny.

W przepisach kodeksu postępowania cywilnego skarga kasacyjna została ukształtowana jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę

interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń, wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś do merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 lipca 2023 r., I CSK 6201/22).

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić swoje twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, Nr 3, poz. 49; 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, Nr 4, poz. 75; 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie SN z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15). Oceniając wynikającą z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłankę oczywistej zasadności skargi kasacyjnej należy dostrzec, że ma ona charakter wyjątkowy. W konsekwencji, w judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się, że oczywista zasadność skargi powinna dać się

stwierdzić "na pierwszy rzut oka", bez zbytniego wgłębiania się w sprawę (zob. postanowienie SN z 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07).

Skarga kasacyjna w sprawie niniejszej nie spełnia powyższego kryterium, gdyż Skarżący jedynie polemizują z ustaleniami faktycznymi poczynionymi przez sądy obu instancji. Kwestionowanie ustaleń faktycznych i oceny dowodów w skardze kasacyjnej nie jest dopuszczalne z uwagi na zakaz, wyrażony wprost w art. 398³ § 3 k.p.c.

Ocena materiału dowodowego, także pod kątem obalenia domniemania, zawartego w art. 253 k.p.c., należy wyłącznie do Sądów meriti i nie może być korygowana ani uzupełniana na etapie postępowania kasacyjnego.

Z art. 253 w związku z art. 245 k.p.c. wynika, że obok domniemania prawdziwości, wymienione przepisy statuują domniemanie, iż zawarte w dokumencie prywatnym oświadczenie złożyła osoba, która ten dokument podpisała. Gdy dokument pochodzi od strony, która zaprzecza prawdziwości dokumentu, na niej spoczywa ciężar udowodnienia jego nieprawdziwości, stosownie do art. 253 k.p.c. (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2000 r., II CKN 668/98, z dnia 12 września 2003 r., I CK 60/02, z dnia 23 listopada 2005 r., II CK 232/05, z dnia 29 września 2010 r., V CSK 56/10, z dnia 8 marca 2017 r., IV CSK 321/16).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w zw. art. 108 § 1, art. 391 § 1, art. 398²¹ w zw. z § 5 pkt 3, § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

[SOP]

[ms]

